

D ó m s o r ð:

Ákærði H er sýkn af ákærinni í máli þessu.

Ákærði D sæti 30 daga varðhaldi. Fresta skal fullnustu refsingarinnar og hún niður falla að tveim árum liðnum frá uppkvaðningu dómsins, haldi ákærði almennt skilorð 57. gr. alm. hgl., sbr. 4. gr. laga nr. 22/1955.

Ákærði Vilhjálmur Ásgrímur Sveinsson greiði sekt, kr. 4.000.00, í ríkissjóð, og komi varðhald í 5 daga, verði hún eigi greidd innan 4 vikna frá dómsbirtingu. Hann er sviptur ökuleyfi ævilangt frá dómsbirtingu.

Ákærði D greiði laun skipaðs verjanda síns, Jóns G. Briem hdl., kr. 5.000.00, og ákærði Vilhjálmur laun skipaðs verjanda síns, Vilhjálmss Þórhallssonar hrl., kr. 5.000.00, en annan kostnað sakarinnar greiða báðir þessir ákærðu in solidum. Laun Vilhjálmss Vilhjálmssonar hdl., skipaðs verjanda ákærða H, kr. 5.000.00, greiðast úr ríkissjóði.

Þriðjudaginn 11. desember 1984.

Nr. 150/1982. **Dánarbú Rannveigar Jónsdóttur**

(Ólafur Gústafsson hdl.)

gegn

Úlfhildi Hermannsdóttur og

Jóni Ólafi Hermannssyni

(Jón Halldórsson hdl.)

Eignardómsmál. Skipti. Hefð. Sératkvæði.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Sigurgeir Jónsson, Guðmundur Jónsson, Guðmundur Skaftason og Magnús Thoroddsen og Rúnar Guðjónsson sýslumaður.

Áfrýjandi skaut máli þessu til Hæstaréttar með stefnu 22. júlí 1982. Hann gerir þær dómkröfur, að honum verði dæmdur eignaréttur að jörðinni Eyrarkoti í Kjósarhreppi í Kjósarsýslu og að stefndu verði in solidum dæmd til að greiða áfrýjanda málskostnað í héraði og fyrir Hæstarétti.

Stefndu krefjast þess, að hinn áfrýjaði dómur verði staðfestur og að áfrýjanda verði gert að greiða þeim málskostnað fyrir Hæstarétti.

Nokkur ný skjöl hafa veri lögð fyrir Hæstarétt, m.a. útskrift úr uppskriftarþók Kjósarhrepps 15. mars 1957, leigusamningur frá 18. nóvember 1970, úttektargerð 12. júní 1966, bréf Ríkisendurskoðunar frá 10. maí 1984 og skýrsla um útreikning erfðafjárskatts, dagsett 30. nóv. 1984.

Samkvæmt framangreindri uppskriftargerð frá 15. mars 1957 voru eignir búans þá taldar kr. 51.450.00, þar af jörðin Eyrarkot kr. 12.800.00. Með leigusamningi 18. nóvember 1970 selur Rannveig Jónsdóttir ásamt Hirti Þorsteinssyni, Eyri, landspildu úr Eyrarbæjarlandi (sameign með Eyri) á leigu til 50 ára. Samkvæmt framangreindu bréfi Ríkisendurskoðunar frá 10. maí 1984 finnst erfðafjárskýrsla vegna dánarbús Hermanns Guðmundssonar frá Eyrarkoti í Kjós ekki í skjalasafni Ríkisendurskoðunar, en jafnframt er tekið fram, að aðrar erfðafjárskýrslur frá sýslumannsembættinu í Gullbringu- og Kjósarsýslu finnist ekki heldur og sé getum að því leitt, að þær hafi eyðilagst í bruna Iðnaðarbankahússins 1967, en þá hafi Ríkisendurskoðun verið þar til húsa. Samkvæmt skýrslu um útreikning á erfðafjárskatti, sem lögð hefur verið fyrir Hæstarétt, svo sem að framan greinir, er erfðafjárskattur af 16.000.00 krónum á árinu 1958 miðað við 1. erfð og þágildandi erfðafjárskattsreglur eftir ákvæðum A liðs 2. gr. laga nr. 30/1921 500.00 krónur (gkr.), en það samrýmist heildarerfðafjárskatti í búinu samkvæmt kvittun 12. febrúar 1958 og arfi að fjárhæð 16.008.04 krónur fyrir hvern erfingja.

Samkvæmt framangreindu bréfi Ríkisendurskoðunar frá 10. maí 1984 verður að leggja það til grundvallar, að allar erfðafjárskýrslur frá sýslumanni Gullbringu- og Kjósarsýslu vegna ársins 1958 hafi farist í eldsvoða. Undirrituð erfðafjárskýrsla vegna dánarbús Hermanns Guðmundssonar hefur ekki fundist annars staðar og ekki heldur formleg skiptagerð eða önnur skjöl, sem veiti fullar sönnur fyrir því, að dánarbúi þessu hafi verið skipt. Hins vegar veita greiðsla erfðafjárskatts, sem er rétt reiknaður miðað við þær fjárhæðir, sem greinir á afriti því af erfðafjárskýrslu, sem fjallað er um í héraðsdómi, móttaka hans hjá embætti skiptaráðanda svo og

kvittun stefndu Úlfhildar fyrir móttöku arfs og bókhald lögmanna-skrifstofunnar um arfshluta Jóns Ólafs miklar líkur fyrir því, að búskipti hafi farið fram. Ljóst er af gögnum málsins, að ekkjan, Rannveig Jónsdóttir, taldi skipti hafa verið gerð, og aðgerðarleysi stefndu Úlfhildar og Jóns Ólafs í 23 ár þykir benda til þess sama að því er þau varðar. Það er fyrst þegar Rannveig þarf að fá formlega eignarheimild fyrir jörðinni sem þau gera ágreining, en upplýst er, að stefnda Úlfhildur hafði áður falast eftir kaupum á jörðinni af stjúpum sinni, en verið synjað.

Rannveig Jónsdóttir hafði óslitið eignarhald á jörðinni í fullan hefðartíma samkvæmt 1. mgr. 2. gr. laga um hefð nr. 46/1905. Miðað við málsatvik og með hliðsjón af tilgangi lagareglna um hefð verður ekki talið, að stefndu hafi sýnt fram á, að Rannveig Jónsdóttir hafi náð eða haldið umráðum eignarinnar með þeim hætti, að ákvæði 2. mgr. eða 3. mgr. 2. gr. laga nr. 46/1905 útiloki það, að hún megi hefð vinna.

Þykir því mega taka til greina aðalkröfu áfrýjanda um, að viðurkenndur verði eignarréttur dánarbús Rannveigar Jónsdóttur að jörðinni Eyrarkoti í Kjósarhreppi í Kjósarsýslu.

Eftir þessum málsúrslitum ber að dæma stefndu in solidum til þess að greiða áfrýjanda málskostnað í héraði og fyrir Hæstarétti, en hann þykir hæfilega ákveðinn samtals 30.000.00 krónur.

D ó m s o r ð:

Viðurkenndur er eignarréttur áfrýjanda, dánarbús Rannveigar Jónsdóttur, að jörðinni Eyrarkoti í Kjósarhreppi í Kjósarsýslu.

Stefndu, Úlfhildur Hermannsdóttir og Jón Ólafur Hermannsson, greiði áfrýjanda in solidum 30.000.00 krónur samtals í málskostnað í héraði og fyrir Hæstarétti að viðlagðri aðför að lögum.

S é r a t k v æ ð i

Guðmundar Jónssonar hæstaréttardómara.

Stefndu, Úlfhildur Hermannsdóttir og Jón Ólafur Hermannsson, voru ekki viðstödd uppskriftargerð þá, sem fram fór 15. mars 1957.

Ég tel, að líta verði svo á, að skiptum í dánarbúi Hermanns Guðmundssonar hafi ekki verið lokið, er mál þetta var höfðað. Tel ég, að áfrýjandi hafi ekki öðlast eignarrétt á jörðinni Eyrarkoti fyrir hefð, sbr. 3. mgr. 2. gr. laga nr. 46/1905.

Ég tel því, að staðfest eigi hinn áfrýjaða dóm og láta málskostnað fyrir Hæstarétti falla niður.

Dómur aukadómþings Kjósarsýslu 7. maí 1982.

Ár 1982, föstudaginn 7. maí, var á aukadómþingi Kjósarsýslu, sem haldið var á sýsluskrifstofunni í Hafnarfirði af Hlöðver Kjartanssýni, fulltrúa sýslumanns, kveðinn upp dómur í máli þessu, sem tekið var til dóms að loknum munnlegum málflutningi 19. f.m.

Tildrög málsins eru þau, að með bréfi, dags. 11. febrúar 1981, fór Jón Steinar Gunnlaugsson hæstaréttarlögmaður f.h. Rannveigar Jónsdóttur, Stuðlaseli 26, Reykjavík, þess á leit við sýslumanninn í Kjósarsýslu, að gefin yrði út eignardómsstefna af því tilefni, sem hér skal greina og í bréfinu segir:

„Eiginmaður umbjóðanda míns, Hermann Guðmundsson, andaðist 21. janúar 1957. Var hann þinglesinn eigandi jarðarinnar Eyrarkots í Kjósarhreppi. Aðrir erfingjar Hermanns voru Þórir, sonur hans og umbjóðanda míns, og tvö önnur börn Hermanns, Jón Ólafur og Úlfhildur. Fengu börnin sinn arfshluta greiddan út í peningum, en umbjóðandi minn skyldi m.a. hljóta jörðina Eyrarkot. Fyrir fórst þó að formlega væri gengið frá skjölum um þetta, og hefur umbjóðandi minn aldrei fengið formlega eignarheimild að jörðinni. Hefur hún haft full eignarráð jarðarinnar í meira en fullan hefðartíma, eða allt frá andláti Hermanns heitins.

Með hliðsjón af framansögðu og svo því, að umbjóðanda mínum er nauðsyn á að fá formlega eignarheimild að jörðinni, leyfi ég mér með vísan til 220. gr. laga nr. 85/1936 um meðferð einkamála í héraði, að óska þess, að umbjóðanda mínum verði leyft að höfða eignardómsmál fyrir aukadómþingi Kjósarsýslu.“

Á grundvelli bréfs lögmannsins var síðan af hálfu sýslumannsins í Kjósarsýslu gefin út eignardómsstefna 17. febrúar 1981, sem birtist í 22. tbl. 74. árgangs Lögbirtingablaðsins, er út kom 4. mars 1981. Stefnukröfur voru þær, að stefnanda, Rannveigu Jónsdóttur, yrði dæmdur „eignarréttur að jörðinni Eyrarkot í Kjósarhreppi í Kjósarsýslu, ásamt öllu því sem jörðinni fylgir og fylgja ber.“ Málið var þingfest 10. júní 1981, en stefnt var hverjum þeim, sem kynni að telja til réttar yfir nefndri eign. Rannveig Jónsdóttir var þá látin. Hafði hún andast 25. eða 26. apríl 1981. Hinn 27. maí 1981 fékk Þórir Hermann Hermannsson, sem áður er getið, einkasonur Rann-

veigar og einkaerfingi, leyfi skiptaráðandans í Reykjavík til einkaskipta á dánarbúi hennar, og tók dánarbúið við sóknaraðild að málinu. Í greinargerð stefnanda var jafnframt gerð sú krafa, að kæmu fram mótmæli við stefnukröfunni, yrði þeim, sem slík mótmæli hefði uppi, gert að greiða stefnanda málskostnað að mati réttarins. Við munnlegan flutning málsins krafðist stefnandi síðan málskostnaðar úr höndum varnaraðilja in solidum.

Til varna í máli þessu hafa tekið Úlfhildur Hermannsdóttir, Ösp, Mosfellshreppi, og Jón Ólafur Hermannsson, Hrístateigi 5, Reykjavík, sem áður eru nefnd, en þau telja bæði til réttar yfir hinni umdeildu jörð. Endanlegar dómkröfur þeirra eru, að dómkröfum stefnanda verði synjað og að stefnanda verði gert að greiða þeim málskostnað að mati réttarins.

Fjárhæðir, sem greindar verða, eru allt gamlar krónur.

Að öðru leyti en þegar er fram komið virðast málavextir þeir, að Rannveig Jónsdóttir hafi eftir andlát eiginmanns síns, Hermanns Guðmundssonar, leitað til málflutningskrifstofu þeirra Einaris B. Guðmundssonar, Guðlaugs Þorlákssonar og Guðmundar Pétursonar með skipti á dánarbúi Hermanns í huga og Guðlaugur, sem nú er látinn, hafið skiptameðferð á dánarbúinu. Ekki var þessi ráðstöfun gerð að höfðu samráði við börn Hermanns af fyrra hjónabandi, þau Úlfhildi, f. 28. nóvember 1929 og Ólaf, f. 26. mars 1934, varnaraðilja í máli þessu, að þeirra sögn, en Þórir var þá ófjárráða, enda fæddur 19. desember 1946.

Verður nú vikið að þeim gögnum, sem stefnandi hefur aflað hjá greindri málflutningsskrifstofu og hann telur sýna, að efnisleg skipti á dánarbúi Hermanns Guðmundssonar hafi farið fram. Þessi gögn eru: reikningur (dskj. 5), dags. 31. mars 1958 og undirritaður af Guðlaugi Þorlákssyni, vélritað erfðaaafsal (dskj. 6) „til eiginkonu hins látna, Rannveigar Jónsdóttur“ varðandi hina umdeildu jörð, dags. 28. apríl 1958, en óundirritað, erfðafjárskýrsla A (dskj. 7), óundirritað handrit, en dags. 27. desember 1957, kvittun (dskj. 8) dags. 12. febrúar 1958 og undirrituð af varnaraðilja Úlfhildi Hermannsdóttur, en í texta kvittunarinnar segir, að málflutningskrifstofan hafi „í dag greitt undirrituðum arfahluta minn úr db. Herm. Guðmundss. kr. 16.008.04 að frádr. erfðafjársk. kr. 500.-“ eða kr. 15.508.04, kvittun (dskj. 9) sýslumannsins í Kjósarsýslu til dánarbúsins fyrir greiðslu erfðafjárskatts að fjárhæð kr. 2.000.-, dags. 24. febrúar 1958 og undirrituð af Einari Árnasyni, þáverandi gjaldkera, og loks viðskiptareikningur varnaraðilja Ólafs Hermannssonar árið 1958 (dskj. 18) forsvarsmanns sóknaraðilja Þóris Hermannssonar árið 1958 (dskj. 19), svo og dánarbúsins vegna ársins 1958 (dskj. 20) og vegna ársins 1957 (dskj. 21).

Í erfðafjárskýrslunni (dskj. 7) eru eignir dánarbúsins taldar þessar: Jörðin, sem deilt er um í máli þessu, kr. 52.200.00, sem mun vera fasteignamat hennar á þessum tíma „ásamt með húsum, mannvirkjum og öllu, sem jörð-

inni fylgir og fylgja ber að engu undanskildu“, að því er fram kemur á dskj. 6, búfé kr. 25.550.-, húsbúnaður o.fl. kr. 2.000.00, skuldabréf o.fl. kr. 5.800.- og peningar kr. 50.304.33, en í þeim lið hefur verið strikað yfir fjárhæðina kr. 55.220.-. Síðastgreinda fjárhæðin virðist samkvæmt dskj. 5 og 21 samanstanda af greiðslu frá „Sjóvátryggingarfélagi v/bíltrygg. kr. 20.000.00“ og „andvirði bifreiðar kr. 35.220.00.“ Þessar fjárhæðir eru færðar innborgaðar á dskj. 21, 16. apríl og 16. september 1957. Aðrar innborganir eru ekki á reikningnum það ár. Til lækkunar á þessum lið virðist samkvæmt dskj. 5 hafa komið „Sölukostnaður og auglýs. út af bifreið kr. 861.00“, „Skattur af bifreið kr. 526.10“ og Hédinn h/f kr. 1.442.57“, eða samtals kr. 2.829.67. Mismunurinn, kr. 2.086.00 ($55.220.00 \div 50.304.33 \div 2.829.67$), hefur ekki verið útskýrður. Lögmaður stefnanda bendir hins vegar á, að séu greiðslufærslur út af reikningi á dskj. 21, hinn 12. júní kr. 126.00 vegna auglýsingar, hinn 13. ágúst kr. 21.00 vegna símareiknings, hinn 24. október kr. 526.10 vegna skatts af bifreið og hinn 28. október kr. 1.442.57 vegna Hédins h.f. svo og út af reikningi á dskj. 20 hinn 22. febrúar kr. 2.000.00 vegna erfðafjárskatts, allt samtals að fjárhæð kr. 4.115.67, taldar til lækkunar þessum lið komi fram óútskýrður mismunur að fjárhæð kr. 800.- ($55.220.00 \div 50.304.33 \div 4.115.67$). Ekki verður af gögnum málsins ráðið, hvernig eignaliðirnir búfé, húsbúnaður o.fl. og skuldabréf o.fl. eru fengnir. Samtals væru eignir dánarbúsins samkvæmt þessu plaggi taldar kr. 135.854.33, skuldir kr. 7.790.00, sem ekki hafa verið skýrðar, hreinar eignir búsins kr. 128.064.33, búshluti ekkjunnar kr. 64.032.17 og til skipta kr. 64.032.16.

Varðandi undirritun erfðafjárskýrslunnar hefur verið ráðgert, að Guðlaugur Þorláksson gerði það fyrir hönd Þóris Hermannssonar sem „skip. fjárhaldsmaður“, en í bréfi sýslumannsins í Kjósarsýslu, Einars Ingimundarsonar, dags. 8. janúar 1982 (dskj. 23), þar sem hann svarar fyrirspurn í bréfi lögmanns stefnanda á dskj. 22, kemur eftirfarandi fram:

„Vegna bréfs yðar, hr. hrl., dags. 5. nóv. s.l. viðkomandi hugsanlegum skiptum á dánarbúi Hermanns Guðmundssonar, Eyrarkoti í Kjósarhreppi, sem lézt þann 21. jan. 1957 - vil ég tjá yður, að eftir athugun, eins nákvæma og unnt er að gera, verður ekki séð af bókum og skjölum embættisins, að bú þetta hafi verið tekið til skipta, eftir lát mannsins. Ekki verður það heldur séð, eftir athugun á tiltækum skjölum embættisins, að Þóri Hermannssyni, syni hins látna, en Þórir var ófjárráða, er faðir hans andaðist, hafi verið skipaður sérstakur fjárhaldsmaður um þetta leyti.

Mikil leit hefur af hálfu þessa embættis verið gerð að erfðafjárskýrslu viðkomandi umræddu dánarbúi og haldið uppi spurnum um slíka skýrslu, m.a. hjá Ríkisendurskoðun, en sú leit og fyrirspurnir hafa engan árangur borið.“

Samkvæmt 1. gr. og 7. gr. þágildandi erfðalaga nr. 42/1949 skyldi eftirlifandi maki Hermanns Guðmundssonar erfa $\frac{1}{4}$ hluta eigna og börn hans $\frac{3}{4}$ hluta að jöfnu. Arfur eftir hann átti því að skiptast í 4 jafna hluta. Telur stefnandi kr. 64.032.16 hafa komið til skipta og hver arfshlutur þá numið kr. 16.008.04. Þann arfahlut hafi varnaraðilinn Úlfhildur Hermannsdóttir mótttekið og kvittað fyrir á dskj. 8 sem áður greinir.

Skil á arfshlut varnaraðiljans Ólafs Hermannssonar verði rakin í gögnum málsins. Á dskj. 21 komi fram greiðsla bókuð til hans 16. september 1957 að fjárhæð kr. 5.000.-. Á dskj. 20 greiðsla að fjárhæð kr. 1.000.00 bókuð 14. febrúar 1958. Sama dag er bókuð greiðsla að fjárhæð kr. 15.508.04 til varnaraðilans Úlfhildar Hermannsdóttur. Millifærsla 31. desember 1958 af dskj. 20 á dskj. 18 að fjárhæð kr. 6.008.04, sem virðist þar ráðstafað til greiðslu skuldar við „Stedja“ að fjárhæð kr. 8.808.04 millifærðri sama dag á dskj. 18, en reikningseigandi greitt sjálfur inná reikninginn 11. ágúst 1958 mismuninn kr. 2.800.-. Aðrar færslur koma ekki fram á dskj. 18, viðskiptareikningi Ólafs Hermannssonar. Samtals geri þessar fjárhæðir kr. 12.008.04 (5.000.- + 1.000.- + 6.008.04). Upp á fullan arfshlut hans vanti þá kr. 3.500.-, en komi fram á reikningi vegna dánarbúsins frá málflutningsskrifstofunni á dskj. 5, sem hér skal tekinn upp til glöggvunar:

„1957

Apr.	Pro: Innb. Sjóváttryggingarfél. v/ bilatrygg.	20.000.00
Des.	Pro: Innb. andvirði bifreiðar	35.220.00
	An: Sölu kostnaður og auglýs. út af bifreið	861.00
	An: Skattur af bifreið	526.10
	An: Héðinn h/f	1.442.57

1958	Arfahlutur með erfðafjárskatti og kostn:	
	1. Úlfhildur Hermannsdóttir	16.508.04
	2. Ólafur Hermannsson	16.508.04
	3. Þórir H. Hermannsson	16.508.04
	Erfðafjárskattur v/ Rannveigar	500.00
	Pro: Endurgreiðsla frá Ólafi Hermannssyni	3.500.00
	An: Mismunur	5.866.21
	Kr. 58.720.00	Kr. 58.720.00
Pro: Inneign		Kr. 5.866.21“

Inneignin á dskj. 5 kr. 5.866.21 er bókuð greidd á dskj. 20 til ekkjunnar, Rannveigar Jónsdóttur, hinn 30. apríl 1958. Af dskj. 5 virðist mega ráða, að dánarbúið hafi borið kr. 500.00 í kostnað vegna arftöku hvers niðja arfleifanda um sig.

Sama fjárhæð, og samkvæmt framangreindu var ráðstafað til hvors varnaraðilja, er millifærð 31. desember 1958 af dskj. 20 á dskj. 19, en til viðbótar eru þá einnig millifærðar kr. 450.00, sem ekki hafa verið skýrðar, eða samtals kr. 15.958.04. Engar aðrar færslur eru á dskj. 19, viðskiptareikningi Þóris Hermannssonar, en hann kveður Guðlaug Þorláksson munu hafa verið fjárhaldsmanns sinn við skiptin, þar sem hann hafi, er hann síðar keypti íbúð, fengið úr höndum Guðlaugs bankabók, sem í hafi verið um kr. 16.000.00.

Þess er áður getið, að innborganir á reikning dánarbús Hermanns Guðmundssonar árið 1957 (dskj. 21) námu kr. 55.220.00. Inn á reikninginn árið 1958 (dskj. 20) er bókuð innborgun frá „sjóvá“ 23. júní að fjárhæð kr. 3.625.00. Ekki er upplýst, hvað þar er um að ræða. Samkvæmt niðurstöðutölum reikningsins í lok ársins 1958 kemur fram inneign dánarbúsins að fjárhæð kr. 450.00, en svo vill til, að það er sama fjárhæð og millifærð var á reikning Þóris Hermannssonar, auk þeirrar fjárhæðar kr. 16.008.04, að frádregnum erfðafjárskatti kr. 500.-, sem samkvæmt framanrituðu var ráðstafað til niðja Hermanns Guðmundssonar úr dánarbúi hans. Í þessu sambandi verður jafnframt að hafa í huga, að hafi greindar kr. 3.625.00 fallið í arf eða átt að koma til skipta, þá nam búshluti ekkjunnar kr. 1.812.25 og arfshluti hvers erfingja kr. $1.812.25 : 4 = 453.06$.

Hvað varðar kvittun á dskj. 9 að fjárhæð kr. 2.000.00, þá er sú upphæð rétt erfðafjárskattsgreiðsla miðað við 4 arfshluta að fjárhæð kr. 16.008.04 samkvæmt þágildandi 2. gr., A-lið, laga nr. 30/1921 um erfðafjárskatt.

Fram kemur á dskj. 27, sem er afsal, dags. 31. maí 1945, að söluverð hinnar umdeildu jarðar til Hermanns Guðmundssonar nam kr. 30.000.00, sem hann hefur greitt „í peningum við undirskrift afsals“ að upphæð kr. 26.134.66 og mismuninn með yfirtöku skulda. Eftir kaup hans á jörðinni hefur aðeins verið þinglýst á hana skuld hans við Jón Ólaf Hermannsson, varnaraðilja í máli þessu, að fjárhæð kr. 8.277.58 samkvæmt veðskuldaþréfi, útgefnu 30. desember 1947.

Í upphafi byggingarbréfs á dskj. 16 segir:

„Ég Rannveig Jónsdóttir eigandi jarðarinnar Eyrarkots í Kjósarhreppi, byggji hér með Karli Andréssyni, Hálsi, Kjósarhreppi, nefnda jörð mína frá næstkomandi fardögum með eftirgreindum skilmálum.

1. Ábúð jarðarinnar skal vera til 5 ára frá fardögum að telja 1966 til fardaga ársins 1971.“

Í 4. tl. skilmálanna segir:

„Tekið er fram í leigusamningi þessum, að byggingarefni „Sandur og möl“ tekur eigandi jarðarinnar undan og áskilur sér jafnhliða umferðarétt til sands og malarflutnings á sjó og landi kvaðalaust.“

Byggingarbréfið er undirritað af „landsdrottni og leiguliða“ og vottað af úttektarmönnum Gísla Andræssyni og Gísla Ellertssyni. Bréfi þessu var ekki þinglýst né heldur öðru bréfi (dskj. 17), þar sem „Rannveig Jónsdóttir eigandi jarðarinnar Eyrarkots í Kjósarhreppi“ byggði „Karli Andrésyni núverandi ábúanda Eyrarkots, nefnda jörð mína,“ eins og í bréfinu segir, „áfram í 5 ár eða til fardaga ársins 1976, með sömu skilmálum og um getur í byggingarbréfi frá fardögum 1966.“

Árið 1976 var þinglýst á jörðina samningi (dskj. 28), dags. 1. janúar 1975, um nánar tiltekinn einkarétt til handa Vinnuvélum h.f., Esjubergi, Kjalarnesi, til efnistöku og efnisvinnslu í landi jarðanna Eyrar og Eyrarkots. Leigusalar samkvæmt þeim samningi eru Hjörtur Þorsteinsson og Rannveig Jónsdóttir: „Eigendur jarðanna Eyrar og Eyrarkots í Kjósarhreppi ...“ Samningur þessi var hinn 29. júní 1976 fyrirfram innritaður til þinglestrar á manntalsþingi Kjósarhrepps það ár og á hann skráð þessi athugasemd: „Hermann Guðmundsson er þingl. eigandi að Eyrarkoti. Leigusala skortir því þinglýsta heimild til ráðstöfunar á réttindum er varða Eyrarkot.“

Á dskj. 25, sem er ljósrit úr skrá Fasteignamats ríkisins um skráningu og mat fasteigna árið 1981, er Rannveig Jónsdóttir skráður eigandi jarðarinnar Eyrarkots ásamt mannvirkjum, ræktuðu landi og hlunnindum vegna sand- og malarnáms. Þar er Karl Andrésen skráður ábúandi. Meðal mannvirkja, sem þar eru talin og byggð eftir andlát Hermanns Guðmundssonar, eru véla- og verkfærageymsla, byggð árið 1961, og fjárhús, byggt árið 1971.

Þórir Hermannsson kveður móður sína hafa sagt sér 15 eða 16 ára gömlum, að gengið hefði verið hreint frá skiptum á dánarbúi föður hans. Hann kveður það hafa komið í sinn hlut á árinu 1974 að segja Úlfhildi frá því, að hún vildi ekki selja jörðina. Móðir hans hafi heimsótt Úlfhildi einu sinni eftir þetta og þær ekki talast við eftir það. Eftir þessa síðustu heimsókn til Úlfhildar hafi móðir hans sagt: „Guði sé lof að það var þá gengið hreint frá skiptum.“ Hún hafi verið þess einlæglega viss, að hún væri fullomlega réttur eigandi að jörðinni, en seinast á árinu 1979 eða í byrjun árs 1980 orðið ljóst, að hún var ekki þinglesinn eigandi. Þórir kveðst hafa vitað til þess, að til var samningur um töku efnis úr landi jarðarinnar. Hann kveðst enga aðild hafa átt að þeirri samningsgerð og hvergi hafa komið þar nærri.

Úlfhildur Hermannsdóttir hefur hér fyrir dómi skýrt svo frá, að hún hafi ekki verið beðin um að mæta við nein skipti á árunum 1957 og 1958. Það hafi ekki verið fyrr en Guðlaugur Þorláksson hafi beðið hana að koma

og sækja peninga. Það hafi hún gert og kvittað fyrir þeim peningum, sem þá voru hjá honum, en hann hafi sagt við sig: „Þetta er ekki fullfrágengið og ég læt þig vita það þegar það verður og þá færð þú það sem eftir er af þínum hluta.“ Fram hafi komið, að þetta væri hennar hluti vegna vörubifreiðar í góðu lagi á þeirra tíma mælikvarða og jarðarinnar eftir mati, en ekkert hafi verið farið út í, hvaða mat var átt við. Hún kveður sér hafa skilist orðalag kvittunarinnar á dskj. 8 vera, að það væri hluti þess, sem henni bæri. Hún kveður erfðafjárskýrsluna á dskj. 7 og erfðaaafsalið á dskj. 6 ekki hafa verið lagt fyrir sig. Hún kveðst engan hlut hafa átt að afskiptum Guðlaugs Þorlákssonar af dánarbúinu og heldur að stjúpa sín hafi snúið sér til hans og beðið hann að annast fyrir sig allt, sem með þyrfti. Hún kveður þau Ólaf engin samráð hafa haft á þessum tíma varðandi skipti dánarbúsins. Síðan hafi liðið nokkrir mánuðir. Þá hafi stjúpa hennar komið og sagt, að hún ætti 800.00 krónur á skrifstofu Guðlaugs Þorlákssonar. Aðspurð hafi stjúpa hennar sagt, að það væri hennar hluti af andvirði bifreiðar, sem seld hafi verið ónýtt eftir slysið, sem faðir hennar lenti í. Úlfhildur kveðst þá hafa farið að hugsa málið. Hún hafi ekki talið þetta vera það, sem hún hafi búist við. Úlfhildur kveðst aldrei hafa vitjað þessara peninga til Guðlaugs Þorlákssonar, en aldrei hafa sagt stjúpu sinni það og ekki vita, hvort henni var um það kunnugt. Þó gæti hún hafa fengið þær upplýsingar frá Guðlaugi Þorlákssyni, sem annast hafi mikil viðskipti fyrir hana eftir þetta. Mál þetta hafi verið mjög viðkvæmt fyrir stjúpu hennar, sem hafi fundist matið á jörðinni mjög hátt og þau fengu alveg nóg. Af hennar hálfu hafi málið því verið þaggað niður og aldrei hreyft því meir við stjúpu sína, sem henni hafi þótt mjög vænt um og ekki viljað gera neitt til miska, þar sem hún hafi vitað, að það væri mjög viðkvæmt fyrir hana. Þó hafi stjúpa hennar sennilega ekki haft góða samvisku, þar sem hún hafi oft sagt við föðursystur hennar, að hún væri ekki ánægð með þessi skipti og þyrfti að bæta þeim systkinunum upp það, sem þau hefðu fengið (sic). Úlfhildur kveðst hafa vitað til þess, að Guðlaugur Þorláksson hafi verið fjárhaldsmaður Þóris á árunum 1957 og 1958, og telur það hafa komið til fyrir beiðni stjúpu sinnar. Hún kveðst hafa vitað til þess, að faðir sinn hafi verið liftryggður, allavega meðan þau bjuggu í Reykjavík, en Þórir kveður foreldra sína hafa byrjað búskap í Eyrarkoti árið 1946. Úlfhildur kveðst alltaf hafa beðið eftir því, að hún þyrfti að undirrita eitthvert erfðaafsal, þar sem fyrr væri þetta ekki farið út úr bókunum á réttan hátt. Hún kveðst líta þannig á, að skiptum á dánarbúi föður síns hafi ekki verið lokið, en sjálfsagt hafi stjúpa hennar litið svo á, að formlegum og endanlegum skiptum dánarbúsins hafi lokið. Hún kveðst aldrei hafa sagt við stjúpu sína, að ekki væri búið að ljúka skiptum. Úlfhildur kveðst hafa falast eftir jörð-

inni til kaups af stjúpu sinni árið 1968 og síðan nokkrum sinnum eftir það fram til ársins 1974, en síðast 11. ágúst það ár. Þeim óskum hafi ekki verið sinnt. Hún kveðst hafa haft áhuga á að kaupa jörðina, en einnig hafi henni fundist, að þá myndi hennar hlutur í jörðinni skýrast. Þetta myndi þannig koma af sjálfu sér. Úlfhildur kveðst hafa vitað, að stjúpa sín hafi alla tíð álitid sig eiga jörðina. Hún kveður stjúpu sína aldrei hafa leitað til sín með ráðstafanir varðandi jörðina. Hún hafi ekki vitað fyrr en eftir á, að hún hefði byggt jörðina til ábúðar. Við það hafi hún engar athugasemdir gert. Það mál hafi hún látið alveg afskiptalaust.

Ólafur Hermannsson kveður sér hafa verið kunnugt um afskipti Guðlaugs Þorlákssonar, vegna beiðni Rannveigar Jónsdóttur, af dánarbúi föður síns fljótlega eftir lát hans, en ekki muna vel að skýra frá málavöxtum frá þessum tíma. Þó hafi Rannveig Jónsdóttir komið heim til sín með átta eða níu þúsund krónur, sem hann hafi mótttekið sem greiðslu úr dánarbúinu. Það hafi verið fljótlega eftir að þetta var frágengið. Hann kveðst ekki muna, hvort hann kvittaði fyrir móttöku á þessum peningum eða undirritaði einhver skjöl þessu varðandi. Hann kveður Guðlaug Þorláksson ekki á þessum tíma hafa haft neitt með hans fjármál að gera. Verið geti að hann hafi samkvæmt beiðni Guðlaugs komið til hans, en kveðst ekki muna, hvort þá hafi verið lögð fyrir hann skjöl, svo sem erfðafjárskýrsla, erfðaafsal eða önnur skjöl varðandi afskipti Guðlaugs af dánarbúinu. Ólafur kveðst ekkert hafa verið um það að hugsa, hvort skiptum hefði lokið eða ekki. Hann hafi reiknað með, að búið væri að ljúka því, og í framhaldi af því ekkert verið að hugsa um það meira. Hann heldur, að hann hafi ekkert verið um það að hugsa, hvort skiptin væru frágengin eða ekki. Ólafur telur, að reikningur, sem millifærður er á dskj. 18, viðskiptareikningi á hans nafni að fjárhæð kr. 8.808.04, sé vegna viðgerðar á vörubifreið hans. Hann getur ekki ímyndað sér, að það sé neitt annað, sem komi greina, og faðir hans hafi þá séð um greiðslu á þeirri viðgerð. Ólafur minnst þess þó ekki að hafa verið skuldugur föður sínum, er hann lést. Hann kveðst aldrei hafa fengið hreint uppgjör á arfi eftir föður sinn. Hann hafi aldrei fengið arfshluta að fjárhæð kr. 16.008.04, hvorki með millifærslum né á annan hátt til fullnustu. Hann kannast ekki við að hafa fengið yfirlit í samræmi við þær færslur, sem hann varða, í gögnum málflutningsskrifstofunnar. Ólafur kveðst ekki minnst þess að hafa síðar rætt við Rannveigu Jónsdóttur um búskiptin sérstaklega. Hann líti svo á, að gagnvart sér hafi skiptum á dánarbúi föður hans ekki verið lokið. Ólafur tekur og fram og gerir athugasemd við, að hún hafi enga heimild haft til þess að gera samning um efnistöku úr landinu og láta þinglýsa honum.

Stefnandi byggir á því, að Rannveig Jónsdóttir hafi við skipti á dánarbúi eiginmanns síns tekið sinn búshelming og arfshluta með því að fá í sinn

hlut jörðina Eyrarkot, en farist hafi fyrir að ganga frá formlegri eignarheimild henni til handa. Við búskiptin hafi eigna- og skuldataalning erfðafjárskýrslunnar á dskj. 7 verið lögð til grundvallar og greiðsla arfs farið eftir því. Varnaraðilinn Úlfhildur Hermannsdóttir hafi kvittað fyrirvara-laust fyrir móttöku á arfshluta sínum að fjárhæð kr. 16.008.04 hinn 12. febrúar 1958, sbr. dskj. 8. Þar með hafi hún viðurkennt að hafa fengið sinn arfshluta og skuldbundið sig með því gagnvart öðrum erfingjum. Einnig komi hér til eftirfarandi aðgerðarleysi hennar. Henni hafi borið án tafar að gera athugasemd, teldi hún upphæð arfshlutans ekki rétta. Það hafi hún ekki gert og verði henni nú til réttarspjalla, telji hún sig eiga frekari arf. Því er og sérstaklega mótmælt sem ósönnuðu, að hún hafi fengið tilkynningu um, að hún ætti ógreiddar á málflutningsskrifstofunni kr. 800.-úr dánarbúinu. Svo afdráttarlausar kvittanir fyrir móttöku varnaraðiljans Ólafs Hermannssonar sem kvittun varnaraðiljans Úlfhildar liggi ekki fyrir, enda muni málflutningskrifstofan á þessum tíma hafa annast fjárhald fyrir hann og staðið honum skil á arfshlutanum með millifærslum á viðskiptareikning hans og öðrum hætti, eins og að framan er rakið. Samkvæmt þessu hafi lögskipti aðilja verið með þeim hætti, að skiptum erfingja hafi efnislega lokið, þó ekki hafi verið formlega að þeim staðið, enda verði samkvæmt gögnum málsins að leggja til grundvallar, að dánarbúið hafi ekki verið tekið til opinberra skipta, svo sem lögskýlt var samkvæmt 5. gr. laga nr. 3/1878, eða skiptaráðandi veitt formlegt leyfi til einkaskipta. Þrátt fyrir ákvæði 10.-11. gr., sbr. 8. gr. laga nr. 30/1921 um erfðafjárskatt virðist einnig verða að leggja til grundvallar, að ekki hafi verið gengið formlega frá erfðafjárskýrslu með undirritun. Stefnandi mótmælir því sérstaklega, að Rannveig Jónsdóttir hafi setið í óskiptu búi, þar sem til þess hafi hún þurft formlega heimild samkvæmt þágildandi reglum um óskipt búi í VIII. kafla laga nr. 20/1923. Jafnframt hafi ekki verið fyrir hendi skilyrði til slíks leyfis, þar sem vantaði hafi samþykki varnaraðilja samkvæmt 2. mgr. 61. gr. laga nr. 20/1923, sbr. nú 3. mgr. 7. gr. erfðalaga nr. 8/1962.

Hvað sem þeirri málsástæðu líði, að efnislegum skiptum dánarbúsins hafi lokið, byggir stefnandi á því sem sjálfstæðri málsástæðu, að Rannveig Jónsdóttir hafi með óskoruðum eignarráðum yfir jörðinni um meira en 20 ára skeið unnið á henni fullnaða eignarhefði samkvæmt lögum nr. 46/1905 um hefð. Rannveig Jónsdóttir hafi talið, að málflutningsskrifstofan hefði annast fullnaðarfrágang allra skjala varðandi skiptin, m.a. um þinglýsingu á eignarheimild hennar fyrir jörðinni Eyrarkot. Alla tíð síðan hafi hún haft eignarráð jarðarinnar og ekki vitað fyrr en á árinu 1980, að eignarheimild hennar hafði ekki verið þinglýst.

Varnaraðiljar halda því fram, að erfðafjárskýrslan á dskj. 7 hafi aðeins átt að vera til grundvallar erfðafjárskatti. Jafnframt mótmæla þeir því, að

það skjal hafi verið fyrir þá lagt við afskipti Guðlaugs Þorlákssonar af dánar-
 búinu á þessum tíma. Jörðin sé þar talin til eignar á fasteignamati og
 ekki metin hlunnindi vegna sand- og malarnáms. Kaupverð jarðarinnar hafi
 verið kr. 30.000.00 árið 1945. Frá þeim tíma hafi byggingarvísitala hækkað
 úr 388 stigum í 1144 stig. Miðað við þá hækkun hefði verð jarðarinnar
 a.m.k. átt að vera kr. 87.680.00, reiknað út frá kaupverði hennar. Telja
 varnaraðiljar búfé væntanlega talið til eignar samkvæmt skattmati þess
 tíma, en ekki liggi fyrir, um hvaða skuldir að fjárhæð kr. 7.790.00 hafi
 verið að ræða. Allt sé þetta dæmi þess tíma um grundvöll greiðslu erfða-
 fjárskatts, en skiptin síðan getað orðið með öðrum hætti. Uppskrift hafi
 ekki farið fram. Ekkert samráð hafi verið haft við varnaraðilja varðandi
 skiptin og hvað Úlfhildi varðar, hafi hún verið kvödd einu sinni á nefnda
 málflutningsskrifstofu til að veita viðtöku peningum úr dánarbúinu, sbr.
 dskj. 8. Hún hafi litið svo á, að verið væri að greiða upp í arfshluta hennar.
 Þar hafi ekki verið um fullnaðargreiðslu að ræða, enda síðar orðið raunin
 á, að hún hafi átt að fá frekari greiðslu, er hún hafi fengið boð frá mál-
 flutningsskrifstofunni um, að hún ætti ógreiddan arfshluta að fjárhæð kr.
 800.00, sem hún gæti sótt. Þá greiðslu hafi hún ekki sótt, enda svo verið
 komið, að varnaraðiljar hafi ekki fallist á skiptingu eigna dánarbúsins.
 Skriflegt samþykki erfingjanna um skiptingu búsins liggi ekki fyrir, en telja
 verði slíkt samþykki þurfa að vera fyrir hendi, til þess að skipti teljist end-
 anleg, samkvæmt meginreglum laga nr. 3/1878 um skipti á dánarbúum og
 félagsúum o.fl. Mótmælt er þeirri fullyrðingu í greinargerð stefnanda, að
 greiðsla erfðafjárskatts teljist sönnun þess, að skiptum sé lokið. Viljayfir-
 lýsing erfingjanna eða úrskurður skiptaráðanda um skiptingu eigna hljóti
 að teljast eina lögmæta sönnun þess, að skiptum sé lokið. Rannveig Jóns-
 dóttir hafi því setið í óskiptu búi, þrátt fyrir að skriflegt samþykki varnar-
 aðilja hafi ekki legið fyrir. Greiðslur málflutningsskrifstofunnar á pening-
 um til varnaraðilja telja þeir greiðslu upp í arf. Mál þetta heyri því undir
 skiptarétt. Varnaraðiljar benda á, að viðskiptareikningur dánarbúsins á
 dskj. 20 sýni, að skiptum hafi ekki verið lokið. Þar komi fram viðbótar-
 greiðsla til dánarbúsins að fjárhæð kr. 3.625.00, sem varnaraðiljar telja
 tilkomna vegna fráfalls föður þeirra. Annað, sem bendi til þess, að skiptum
 hafi ekki verið lokið, sé, að Guðlaugur Þorláksson hafi í raun verið aðili
 að skiptunum sem fjárhaldsmaður eins erfingjans. Hann hafi lagt drög að
 skiptunum, en eftir hafi verið að leggja málið fyrir skiptafund og skiptaráð-
 anda. Af hálfu varnaraðiljans Ólafs Hermannssonar var því ekki mótmælt
 við munnlegan flutnings málsins, að hann hafi fengið úr dánarbúinu þær
 greiðslur að fjárhæð kr. 5.000.00 og kr. 1.000.00, sem fram koma á við-
 skiptareikningi dánarbúsins á dskj. 20 og 21, en meiri vafi leiki á um milli-
 færlu að fjárhæð kr. 6.008.04 (dskj. 18 og 20), sem gerð hafi verið án

hans vitundar, þar sem hann hafi ekki skuldað föður sínum neitt og hugsanlegt, að dánarbúið hafi átt að greiða reikninginn frá „Steðja“ að fjárhæð kr. 8.808.04 (dskj. 18). Dskj. 20 sýni heldur ekki, hvernig sem þessu er varið, að Ólafur hafi fengið kr. 3.500.00 úr dánarbúinu með einum eða öðrum hætti. Sú fjárhæð á reikningnum á dskj. 5 geti eins hafa verið skuld dánarbúsins við hann og hafi hann skuldað dánarbúinu þessa fjárhæð, sé ljóst, að sú inneign hefði átt að koma til skipta. Af framangreindu leiði að skiptum, hvorki formlegum né efnislegum, hafi verið lokið né uppgjöri dánarbúsins og greiðslum í því sambandi. Varnaraðiljar mótmæla því sérstaklega, að túlka megí aðgerðarleysi þeirra með tilliti til skiptingu dánarbúsins á þann hátt, að þeir hafi afsalað sér rétti til jarðarinnar.

Varnaraðiljar halda því fram, að Rannveig Jónsdóttir hafi setið í óskiptu búi allt frá andláti eiginmanns síns hinn 21. janúar 1957 til þess dags, er hún lést í apríl 1981. Slíkur umráðaréttur á eign skapi ekki hefð samkvæmt 3. mgr. 2. gr. laga nr. 46/1905 og fráleitt hjá stefnanda að halda því fram, að hefð geti unnist í þessu tilviki þótt engin skipti hefðu farið fram.

Álit réttarins.

Samkvæmt þeim gögnum og upplýsingum, sem fram hafa komið í málinu og málf lutningi aðilja, virðist ágreiningslaust, að ekki hafi verið staðið formlega að skiptum dánarbús Hermanns Guðmundssonar, er lést 21. janúar 1957 og síðast bjó að Eyrarkoti, Kjósarhreppi, Kjósarsýslu. Við það verður að miða, að uppskrift og mat á eignum dánarbúsins hafi eigi farið fram. Dánarbúið hafi eigi verið tekið til opinberra skipta né heldur skiptaráðandi veitt erfingjum heimild til einkaskipta á síðara stigi eða erfingjanum Þóri Hermannssyni, sem þá var ófjárráða, verið skipaður fjárhaldsmaður við væntanleg skipti dánarbúsins. Þá er ekkert fram komið um, að erfingjarnir hafi undirritað erfðafjárskýrslu A og B, erfðaafsal, skiptagerð eða skipayfirlýsingu í þessu sambandi. Samkvæmt þessu þykir eigi verða á það fallist með stefnanda, að varnaraðiljar hafi samþykkt beint eða óbeint, að eignir og skuldir dánarbúsins og það, sem kæmi til skipta milli erfingja, skyldi nema þeim fjárhæðum, sem greinir á handrit erfðafjárskýrslu A á dskj. 7. Að vísu hefur varnaraðilinn Úlfhildur Hermannsdóttir á sínum tíma kvittað fyrirvaralaust fyrir arfshluta sínum í samræmi við þær fjárhæðir, sbr. dskj. 8, en kveðst samt hafa litið svo á, að þar væri um að ræða hluta þess arfs, sem henni bæri, enda Guðlaugur Þorláksson tekið fram, að þetta væri ekki fullfrágengið og hún fengi síðar það, sem eftir væri af hennar hluta. Raunin hafi líka orðið sú, er hún hafi fengið skilaboð um að vitja 800.00 króna til viðbótar. Eigi virðast efni til að vefengja þessa frásögn, sem gegn mótmælum stefnanda er þó ósönnuð. Hins vegar er ljóst, að mjög skorti á formlega meðferð við þær skiptatilaunir,

sem fram fóru og að framan greinir. Að framanrituðu athuguðu, og þegar það er virt ennfremur, sem greint var um innborgun á viðskiptareikningi dánarbúsins hinn 23. júní 1958 og stöðu hans í árslok 1958, sbr. dskj. 20, og hve ófullkomin gögn hafa komið fram um móttöku varnaraðiljans Ólafs Hermannssonar á arfi sínum, þykir verða að líta svo á, að fullkomnum skiptum umrædds dánarbús hafi aldrei lokið. Varnaraðiljar hafa aftur á móti ekki gert reka að því, að búskiptum lyki, svo sem með því að gera kröfu um opinber skipti, en eftirfarandi aðgerðarleysi þeirra í þeim efnum þykir ekki eiga að leiða til hins gagnstæða. Í þessu máli þykja varnaraðiljar því eigi verða að þola eignardóm stefnanda til handa fyrir hinni umþrættu jörð, byggðan á því, að ekkjan Rannveig Jónsdóttir, sem nú er látin, hafi orðið réttur og löglegur eigandi jarðarinnar við skipti dánarbúsins eða eftirfarandi aðgerðarleysi varnaraðilja með tilliti til búskiptanna, enda þótt ljóst virðist, að jörðin hafi átt að falla í hennar hlut eða komið til með að gera það með formlegum hætti við samþykkt skiptalok.

Það er óumdeilt, að Rannveig Jónsdóttir hafði, meðan hún lifði, full eignarráð jarðarinnar og fór þannig með hana sem sína persónulegu eign í meira en hefðartíma fullan samkvæmt 1. mgr. 2. gr. laga nr. 46/1905, án þess að varnaraðiljar hreyfðu athugasemdum við því. Einnig virðist óumdeilt, að varnaraðiljum hafi verið ljóst, að hún taldi sig réttan og löglegan eiganda jarðarinnar. Samkvæmt framangreindu verður hins vegar að líta svo á, að skiptum umrædds dánarbús sé ekki lokið, hvorki að öllu né að hluta, og af því leiði, að skilyrði hefðar séu ekki fyrir hendi samkvæmt þeim skilnigi, sem ákvæði 3. mgr. 2. gr. nefndra laga byggist á.

Samkvæmt framanrituðu verður niðurstaða máls þessa sú, að dómkröfur stefnanda verða eigi teknar til greina.

Eftir atvikum þykir rétt, að málskostnaður falli niður.

Hlökkver Kjartansson, fulltrúi sýslumanns, kvað upp dóm þennan.

D ó m s o r ð:

Kröfu stefnanda, dánarbús Rannveigar Jónsdóttur, um, að því verði dæmdur eignarréttur að jörðinni Eyrarkot í Kjósarhreppi í Kjósarsýslu ásamt öllu því, sem jörðinni fylgir og fylgja ber, er synjað.

Málskostnaður fellur niður.